

Jak szukać, aby nie dać się oszukać, czyli „predatory journals”

Istnienie tzw. **drapieżnych wydawców i drapieżnych czasopism** nie jest zjawiskiem nowym. Brak wystarczającej wiedzy na ich temat, jak również brak umiejętności właściwej oceny czasopism, w których autorzy zamierzają opublikować swoje prace, może skutkować publikacją u predatora. W praktyce oznacza to stratę czasu na przeprowadzenie badań i przygotowanie manuskryptu, który nie będzie mógł zostać ponownie wysłany do innego wydawcy.

Narodowe Centrum Nauki podaje prostą i obrazową definicję drapieżnych czasopism. Tak zwane **predatory journals** to takie, w których „publikowane prace naukowe nie podlegają ocenie eksperckiej lub wykonana jest ona w oparciu o bardzo niskie standardy. Czasopisma te mają charakter wydawnictw publikujących w tzw. otwartym dostępie (*open access*), często oferują swe usługi po wygórowanych cenach, z krótkim procesem publikacyjnym” [Narodowe Centrum Nauki. (2018, 21 września). List dyrektora NCN ws. „drapieżnych czasopism” (predatory journals). Pobrano z <https://www.ncn.gov.pl/aktualnosci/2018-09-21-list-dyrektora-ncn-predatory-journals>]. Oczywiście publikowanie w ramach modelu Open Access czy krótki proces wydawniczy nie oznacza z automatu, że mamy do czynienia z drapieżnym wydawcą.

Czy istnieją wobec tego kryteria oceny, za pomocą których można zweryfikować rzetelność naukową i wydawniczą czasopisma? Poniżej lista najistotniejszych cech, charakteryzujących drapieżnych wydawców i praktyczne wskazówki, które pomogą publikującym w dokonaniu selekcji i wyborze właściwego źródła.

1. Drapieżni wydawcy często prowadzą agresywną politykę wydawniczą, np. poprzez spamowanie skrzynek mailowych w celu pozyskania publikacji (dobre źródła nie muszą odwoływać się do tego rodzaju „akwizycji”).
2. Publikują dużą liczbę tytułów czasopism, których strony internetowe często są tworzone w oparciu o podobny motyw graficzny (oczywiście podobna szata graficzna nie zawsze musi świadczyć o byciu wydawcą - predatorem, ale zawsze warto przyjrzeć się również tej kwestii).
3. Czujność powinien wzbudzić nieprofesjonalny wygląd witryn internetowych, zawierających np. błędy typograficzne, literowe oraz gramatyczne (renomowani wydawcy nie dopuszczają do tego rodzaju usterek na swoich stronach, choć z drugiej strony - poprawność witryny nie musi świadczyć o tym, że nie należy ona do „predatora”).
4. Podejrzane powinno się wydać również czasopismo obejmujące swoim zakresem wiele niespokrewnionych dyscyplin, np: International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education.
5. Sygnałem ostrzegawczym jest kopiowanie bądź upodabnianie tytułów czasopism do istniejących już na rynku wydawniczym.
6. Zdarzają się też sytuacje kradzieży tożsamości prestiżowych czasopism (przejmowanie tytułu, ISSN, adresu wydawniczego, itp.) - mamy wtedy do czynienia z tytułem „porwanym”.
7. Niepokojący dla potencjalnych autorów powinien być też brak pełnego adresu wydawcy, brak informacji o redaktorze, członkach zespołu redakcyjnego, recenzentach. Zdarzają się też sytuacje, kiedy wśród członków redakcji podawane są fikcyjne osoby lub nazwiska znanych badaczy jako członków redakcji (oczywiście bez ich wiedzy i zgody).
8. Brak pełnych danych kontaktowych, często jedynie zamieszczanie formularza kontaktowego bądź adresów mailowych w szeroko dostępnych domenach, np. gmail.com lub yahoo.com to również jeden z sygnałów, że mamy do czynienia z czasopismem mało wiarygodnym (lub wprost z predatorem).
9. Istotnym sygnałem wskazującym na niską jakość czasopisma jest również brak dbałości o rzetelność naukową i recenzję, publikowanie plagiatów i autoplgiatów.
10. Należy zwrócić uwagę na to, czy czasopismo nie podaje innych wskaźników podobnych do Impact Factor, ale nie uwzględnianych w ocenie dorobku, np.: Global Impact Factor, Journal Impact Factor, Scientific Journal Impact Factor, Universal Impact Factor, International Journal Impact Factor (IJIF), itd.
11. Nie należy przysyłać swoich prac do tytułów nie indeksowanych w bibliograficzno-abstraktowych bazach danych: MEDLINE, Scopus, WoS, Polska Bibliografia Lekarska.

12. Poważnym sygnałem ostrzegawczym jest brak przejrzystości w kwestii opłat ponoszonych przez autorów oraz niezwykle krótki czas od momentu zgłoszenia pracy do jej opublikowania.

EUROPEAN JOURNAL OF PHARMACEUTICAL AND MEDICAL RESEARCH
(An ISO 9001:2015 Certified International Journal)
An International Peer Reviewed Journal for Pharmaceutical, Medical & Biological Sciences
An Official Publication of Society for Advance Healthcare Research (Reg. No. : 01/01/01/31674/1
ai, United Arab Emirates. Pubmed Database [NLM ID: 101669306] (Under Process) IP Indexing

ISSN 2394-3211
IMPACT FACTOR: 7.065
ICV - 79.57

Brak IF w Journal Citation Reports
Login | Register

HOME ABOUT US INSTRUCTION TO AUTHOR CURRENT ISSUE MANUSCRIPT SUBMISSION PROCESSING FEES TRACK YOUR ARTICLE ARCHIVE CONTACT US

Czasopismo nie jest już indeksowane w PubMed

Society for Advance Healthcare Research
editor@ejpmr.com

Submit all communication mail / Article on editor@ejpmr.com

WELCOME TO EJPMR

Scientific Journal Impact Factor (SJIF) - wskaźnik nie uwzględniany w ocenie dorobku i ewaluacji

SJIIF Impact Factor 7.065

Home | Publications | Conferences | Register | Contact

Diagnosis Pathology: Open Access
Open Access

ISSN: 2476-2024

Upodobnienie tytułu do istniejącego i rzetelnego czasopisma Diagnostic Pathology (ISSN 1746-1596)

Home Editorial Panel Instructions for Authors Submit Manuscript Articles in press Archive Special Issues Metrics Contact

Journal h-index : 3
Journal cite score : 1.6
Journal impact factor : 2.3

Average acceptance to publication time (5-7 days)
Average article processing time (30-45 days)

Czasopismo nie posiada wskaźników h-index, CiteScore, Impact Factor

Szybki czas publikacji

Jak zatem w praktyce zweryfikować, czy rzeczywiście mamy do czynienia z drapieżnym czasopismem?

1. Przede wszystkim sprawdzamy potencjalny tytuł, w którym chcemy opublikować swoją pracę PRZED wysłaniem manuskryptu do redakcji. Później wycofanie manuskryptu może okazać się niemożliwe!
2. Należy zachować ostrożność wobec mailowych zaproszeń zachęcających do nadsyłania publikacji, propozycji bycia członkiem zespołu redakcyjnego, itp. Należy bardzo dokładnie sprawdzić tytuł czasopisma i jego numer ISSN (np. tu: <https://portal.issn.org/>). Zapoznać się z artykułami już opublikowanymi w danym czasopiśmie i ocenić ich jakość merytoryczną.
3. Należy sprawdzić, czy dany wydawca nie jest drapieżny, korzystając z listy potencjalnych drapieżnych wydawców: <https://predatoryjournals.org/the-list> lub Beall's List of Potential Predatory Journals and Publishers (jednak ostatnia aktualizacja listy miała miejsce w 2021 r., więc trzeba mieć świadomość, że jest ona niekompletna i może być traktowana tylko jako jedno ze źródeł wiedzy na temat „predatorów” <https://beallslist.net/>).
4. Dodatkowo w przypadku tytułów publikujących na otwartych licencjach trzeba upewnić się, czy czasopismo jest indeksowane w bazie Directory of Open Access Journals (DOAJ), zawierającej spis międzynarodowych czasopism naukowych, publikujących w ramach OA (<https://www.doaj.org/>), czy też Open Access Scholarly Publishers Association (<https://www.oaspa.org/>).
5. Warto upewnić się, że został podany kontakt do wydawcy: telefoniczny, mailowy i pocztowy. Sprawdzić, czy wydawca podaje przejrzyste zasady dotyczące recenzowania, opłat za publikacje, licencji.

6. Bardzo ważne jest sprawdzenie wskaźnika Impact Factor w bazie Journal Citation Reports (JCR) firmy Clarivate Analytics na platformie Web of Science (podejrzane czasopismo może podawać na swojej stronie wartość wskaźnika IF, chociaż faktycznie tytuł nie jest indeksowany w bazie JCR).

7. Należy też sprawdzić, czy tytuł znajduje się w aktualnym wykazie czasopism punktowanych MNiSW (niestety na liście mogą także znaleźć się „drapieżne czasopisma”). Trzeba wobec tego sprawdzić, czy bieżące publikacje z czasopisma są indeksowane w bibliograficznych bazach danych: Medline, Scopus, WoS.

8. Jednym z rekomendowanych sposobów weryfikacji czasopisma jest skorzystanie z narzędzia Think-Check-Submit (<https://thinkchecksubmit.org>).

To wiele działań, które warto przedsięwziąć przed wysłaniem manuskryptu. Czy nie istnieje inna, prostsza droga? Osoby zainteresowane uzyskaniem pomocy w wyborze dobrego miejsca do publikacji mogą skorzystać z „drogi na skróty” i zwrócić się do bibliotekarzy, którzy służą pomocą w tym względzie. Zapraszamy do kontaktu mailowego lub telefonicznego z Działem Analiz Publikacji i Wsparcia Ewaluacji: e-mail: orcid@umlub.pl, tel. 81 448-58-18, 81 448-58-09, 81 448-58-20 lub Działem Informacji Naukowej i Dydaktyki Bibliotecznej tel. 81 448-58-05.

Tekst i ilustracje: Iwona Adach / Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Grafika: Microsoft Copilot, wygenerowane przez AI, 02.09.2024.